

แบบฟอร์มการเขียนแบบถอดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านเทคนิคการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ชื่อ-สกุล ผู้เล่าเรื่อง ดร.อภิรัตน์ กังสดารพร วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา

2. บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง

อาจารย์จะมียุทธศาสตร์เป็นโค้ช (Coach) ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผนการเรียนรู้ และให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กำลังใจ รวมถึงจัดบรรยากาศที่เอื้อให้นักศึกษาได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะการค้นคว้าหาความรู้ที่ถูกต้องจาก แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง ในความรู้ด้านที่นักศึกษาให้ความสนใจและทันยุคสมัย รวมถึงได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะการ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ รวมถึงทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการนำเสนอองค์ความรู้ แบบบูรณาการ

3. เรื่องที่เล่า

การเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบโค้ชชิ่ง (Coaching) ภายใต้แนวคิดห้องเรียนนี้ไม่มีครู มีแต่พวกเรา ที่จะเรียนรู้อย่างมีความสุขร่วมกัน

4. ความเป็นมาของเรื่องที่เล่า

ในปีการศึกษา 2557 ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้เข้ามาทำหน้าที่อาจารย์ประจำในวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา และได้ใช้ การสอนโดยการบรรยาย ผสมกับการศึกษาดูงานภายนอก สิ่งที่เกิดขึ้น คือ นักศึกษาจำนวนมากยังไม่ได้ให้ความสนใจใน การพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเท่าที่ควร รวมถึงยังมีทักษะอีกหลายด้านที่ควรพัฒนา

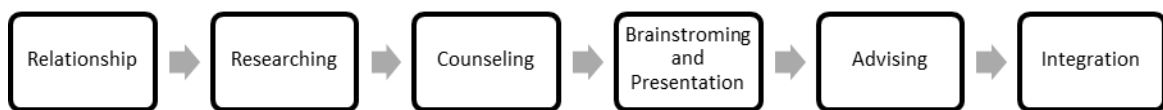
ดังนั้นในปีการศึกษา 2558 ข้าพเจ้าจึงได้เริ่มวางแผนการเรียนการสอนใหม่ ภายใต้แนวคิดความเชื่อที่ว่า “การ เรียนรู้อย่างมีความสุขจะเป็นแรงกระตุ้นให้นักศึกษาได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน” ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงได้วาง แผนการเรียนการสอนใหม่ โดยลดบทบาทตนเองจากการเป็นผู้บรรยาย มาเป็นผู้ชี้แนะ กระตุ้น และให้คำปรึกษา รวมถึงจัด บรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานและแปลกใหม่ โดยให้นักศึกษาทุกคนรับบทบาทเสมือนเป็นผู้สอน ดังนั้นนักศึกษาทุก คนจึงต้องค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกัน เพื่อบูรณาการเป็นองค์ความรู้ในเรื่อง ดังกล่าวและนำเสนอต่อเพื่อนทุกคนในชั้นเรียน โดยมีอาจารย์เป็นโค้ช

ทั้งนี้เป้าหมายสำคัญ คือ ให้นักศึกษามีความสุขและเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ จักค้นคว้าหาความรู้ที่ทันยุค สมัยผ่านแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และได้พัฒนาทักษะการคิดอย่างรอบด้าน รวมถึงการฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านการนำเสนอ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาทุกคนเกิดความรักและสามัคคีจากการเรียนรู้ร่วมกัน รวมถึงเกิดความสุข สนุกสนาน และความภูมิใจในตนเองที่ได้ทำสิ่งที่ท้าทาย และแปลกใหม่

5. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ใช้ ผู้มีส่วนร่วม อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน และแนวทางการแก้ไข

กระบวนการของเทคนิคการสอนแบบโค้ชชิ่ง (Coaching)

กระบวนการของเทคนิคการสอนแบบโค้ชชิ่ง ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้นตอนดังนี้

(1) การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship)

ครั้งที่ 1 : การสอนแบบโค้ชชิ่ง (Coaching) จะเริ่มต้นด้วยการสร้างสัมพันธภาพที่ดีและความเข้าใจร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา รวมถึงแนะนำวิธีการเรียนการสอน และให้นักศึกษาสังเกตสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน นอกจากนี้จะให้นักศึกษาร่วมกันนำเสนอสิ่งที่ตนเองสนใจอยากจะศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ตามแผนในรายวิชา

เทคนิคที่ใช้ : การสื่อสารที่สร้างความไว้วางใจและความเป็นมิตร และการมีส่วนร่วม ภายใต้บรรยากาศแห่งความสุขในการเรียน

(2) การค้นคว้า (Researching)

ครั้งที่ 2: อาจารย์จะมอบหมายให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มกันเอง กลุ่มละ 5 คน หลังจากนั้นจะมอบหมายงานให้แก่กลุ่ม ซึ่งเป็นหัวข้อกว้างๆ ที่นักศึกษาสามารถค้นคว้าความรู้ได้หลากหลายช่องทาง และจากหลากหลายแนวคิดและทฤษฎี หลังจากนั้นจะแนะนำเทคนิคและวิธีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงวิธีการเขียนบทความ และมอบหมายให้นักศึกษากลับไปค้นคว้าข้อมูล และดึงเอาสิ่งที่ตนเองคิดว่าสำคัญที่สุด จัดทำเป็นรูปบทความ และนำมาส่งในครั้งต่อไป

เทคนิคที่ใช้ : การสร้างบรรยากาศที่ทำให้เกิดความยอมรับและไม่เคร่งเครียด การมอบหมายงานที่ท้าทาย และการสื่อสารในลักษณะของการแนะนำที่ให้ความชัดเจนและถูกต้อง

(3) การให้คำปรึกษา (Counseling)

ในช่วงสัปดาห์อาจารย์จะต้องคอยติดตามว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้างหรือไม่ รวมถึงแสดงออกถึงความพร้อมที่จะให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักศึกษาในการค้นคว้าและจัดทำบทความ

เทคนิคที่ใช้ : การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นและจูงใจ

(3) ระดมสมองและนำเสนอ (Brainstorming and Presentation)

ครั้งที่ 3: จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนั่งล้อมวง โดยให้แต่ละกลุ่มระดมสมอง วิเคราะห์เพื่อถอดเอาความรู้ที่ตนเองค้นคว้ามาแบ่งปันกับเพื่อนร่วมกลุ่ม รวมถึงวางแผนการนำเสนอ ทั้งการนำเสนอด้วยแผนภาพในกระดาษ ฟริปชาร์ท รวมถึงการนำเสนอหน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นให้นักศึกษาสังเคราะห์ผลการระดมสมองสร้างเป็นแผนภาพ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน

เทคนิคที่ใช้: การกระตุ้น การให้คำปรึกษา การสร้างบรรยากาศที่ไม่เคร่งเครียด

(4) การให้คำแนะนำ (Advising)

ครั้งที่ 3: หลังจากจบการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม อาจารย์จะสรุปประเด็นที่นักศึกษานำเสนอให้สั้น กระชับ และเข้าใจง่าย รวมถึงจะให้คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่นำเสนอในบางมุมที่อาจจะยังไม่ครบถ้วนทุกประเด็น เพื่อให้แก่นักศึกษามีความเข้าใจมากขึ้น รวมถึง มอบหมายงานค้นคว้าชิ้นใหม่สำหรับสัปดาห์ต่อไป

เทคนิคที่ใช้: การสื่อสารเพื่อสร้างกำลังใจ

(5) การบูรณาการ (Integration)

เป็นส่วนของการบูรณาการความรู้ทั้งหมดที่นักศึกษาได้ค้นคว้าในแต่ละครั้ง โดยให้นักศึกษาแต่ละคนบูรณาการความรู้ที่ตนได้รับในรายวิชาทั้งหมด จัดทำเป็นรายงาน พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม Power Point เพื่อแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน ในครั้งสุดท้ายของการเรียนการสอน

เทคนิคที่ใช้: การเสริมแรงจูงใจ

อุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

จากการนำเอาการเรียนการสอนแบบโค้ชชิ่ง มาใช้ พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมีดังนี้

(1) ในแต่ละกลุ่มจะมีนักศึกษาบางคนที่ไม่ค้นคว้าความรู้เชิงบูรณาการอย่างจริงจัง ทำให้เวลาระดมสมองนักศึกษาจะไม่มีคามมั่นใจในการแบ่งปันความรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่ม

แนวทางแก้ไขปัญหานี้ คือ อาจารย์จะเวียนสลับไปแนะนำและร่วมระดมสมองกับแต่ละกลุ่มในระหว่างกระบวนการระดมสมอง

(2) ในช่วงของการระดมสมอง จะมีนักศึกษาขาดหายไปบางส่วน ทั้งนี้จากการสอบถามเพื่อนสนิทของนักศึกษาที่ขาด พบว่า นักศึกษาที่ขาดเรียน ไม่ได้ค้นคว้าความรู้มา จึงทำให้ไม่กล้าที่จะมาเข้าร่วมระดมสมอง

แนวทางแก้ไขปัญหานี้ คือ อาจารย์จะติดตามและสอบถามนักศึกษาที่ขาดการเรียน สอบถามถึงปัญหาและอธิบายวิธีการเรียนการสอนในลักษณะนี้ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจในระบบการเรียนการสอนแบบโค้ชชิ่ง มากขึ้น

(3) ในการนำเสนอ มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ไม่ค่อยมีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะการนำเสนอ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มจะมอบหมายให้นักศึกษาที่มีทักษะการนำเสนอที่ดีเป็นตัวแทนกลุ่มในการนำเสนอ ทำให้นักศึกษาบางส่วนไม่ได้ฝึกฝนทักษะการนำเสนออย่างเพียงพอ

แนวทางแก้ไขปัญหานี้ คือ อาจารย์จะสอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษาคนอื่นๆ หลังจบการนำเสนอ ทั้งในเรื่องที่นำเสนอ หรืออาจเป็นเรื่องอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจและความกล้าทางการสื่อสารให้กับนักศึกษา

(4) การเรียนการสอนแบบโค้ชชิ่ง หากทำติดต่อกันเกิน 2-3 ครั้ง พบว่าความกระตือรือร้นของนักศึกษาลดลง จากการสอบถามพบว่า เกิดปัญหาหลายประการ คือ นักศึกษาเหนื่อยและรู้สึกเบื่อที่ต้องกันค้ำและเขียนบทความทุกอาทิตย์ รวมถึง นักศึกษาหลายคนรู้สึกละอายใจต่อเพื่อนที่ตนเองไม่มีส่วนร่วมในการระดมสมองและนำเสนอมากนัก

แนวทางแก้ไขปัญหานี้ คือ ไม่นำกระบวนการนี้มาใช้ติดต่อกัน โดยจะสลับกับการบรรยาย ร่วมกับการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย และการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นต้น

7. ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ดังกล่าว

จากการนำเอาการเรียนการสอนโดยนำเทคนิคแบบโค้ชชิ่งมาใช้ พบว่า

- (1) ห้องเรียนมีบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้มากขึ้น
- (2) นักศึกษามีความสุขในการเรียนมากขึ้น
- (3) นักศึกษามีความใฝ่รู้ และรู้จักวิธีการค้นคว้าความรู้ที่เป็นความรู้ที่ทันยุคสมัย
- (4) นักศึกษามีทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และมีความคิดเชิงบูรณาการมากขึ้น
- (5) นักศึกษามีทักษะการระดมสมอง และการรู้จักการทำงานเป็นทีมมากขึ้น
- (6) นักศึกษามีทักษะการสื่อสารเพื่อการนำเสนอมากขึ้น และสามารถใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ และนำเสนอได้ดีขึ้น